

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120201569
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120201569.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: C. S., nar.: XX.XX.XXXX, bytom XXX XX H. A. Q. XX, zastúpeného JUDr. Adriánom Cupákom, advokátom, Dr. Goldbergera 249/1, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Silverside, a.s., Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 50 052 560, zastúpenému spoločnosťou VIVID LEGAL, s.r.o., advokátska kancelária, Plynárenská 7/A, 821 09 Bratislava, o zdržanie sa výkonu dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 13C/6/2020 - 265 zo dňa 14.09.2021 takto

rozhodol:

I. Mení rozsudok tak, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.05.2017, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy a iných príjmov.

II. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

III. Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 37 ods. 1, § 39, § 151b ods. 2 a 3, § 151c ods.1, § 551 ods. 1, § 853 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 255 ods. 1, § 257, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení konštatoval, že žalobca sa domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť „zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.05.2017, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy a iných príjmov“ a nahradiť mu trovy konania. Vo vzťahu k spornej dohode o zrážkach zo mzdy súd prvej inštancie uviedol, že táto bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, bola v nej presne špecifikovaná zabezpečovaná pohľadávka, a to odkazom na konkrétnu zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX i konkrétnu výšku pohľadávky 7.634,40 Eur. Rovnako tak v nej bola podľa súdu prvej inštancie dostatočne určito a zrozumiteľne dohodnutá i výška mesačných zrážok 127,24 Eur a žalovaný ako veriteľ podľa jej textu (čl. III), ktorý bol navyše osobitne zvýraznený hrubším písmom, poučil žalobcu ako dlžníka o dôsledkoch jej uzavretia (u ktorého pritom, i vzhľadom na jeho pracovnú

pozíciu policajta - podľa žiadosti o poskytnutie úveru i potvrdenia zamestnávateľa o príjme - možno rozumne predpokladať minimálne priemernú intelektuálnu úroveň ako i pozornosť a obozretnosť pri jeho písomných právnych úkonoch) a rovnakým spôsobom ho výslovne upozornil (čl. III bod 7), že ako dlžník má zákonnú možnosť jej uzavretie odmietnuť tým, že ju nepodpíše. Vzhľadom na to tak všetky zákonom vyžadované náležitosti pre platnosť dohody o zrážkach zo mzdy boli podľa záverov súdu prvej inštancie naplnené a rovnako neboli zistené ani také skutočnosti, ktoré by svedčili o absolútnej neplatnosti napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy. Súd prvej inštancie doplnil, že dohodu o zrážkach zo mzdy jednak samú o sebe nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže predstavuje legitímny a zákonom dovolený právny inštitút, a zároveň z jej obsahu sa javí, že bola uzavretá platne - bola vymedzená a uzavretá v súlade so zákonom dostatočne určite a zrozumiteľne, vo forme osobitnej listiny, a spotrebiteľ bol riadne poučený o dôsledkoch jej uzavretia a možnosti ju odmietnuť.

4. Súd prvej inštancie za nedôvodné posúdil aj tvrdenia žalobcu, že žalovaný dostatočne neposúdil jeho schopnosť splácať úver, a spotrebiteľský úver je preto bezúročný a bez poplatkov, keďže žalovaný tieto tvrdenia žalobcu v celom rozsahu poprel a reagoval na nich uvedením množstva konkrétnych údajov o podrobnom posúdení schopností žalobcu úver splácať, ktoré zároveň doložil listinnými dôkazmi, z ktorých jasne vyplýva, že si pred uzavretím zmluvy o úvere so žalobcom ako spotrebiteľom svoju povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou jeho schopnosť splácať spotrebiteľský úver splnil. Súd prvej inštancie tiež konštatoval, že z predložených listín nezistil ani žiadny iný dôvod, pre ktorý by sa mal dotknutý úver považovať za bezúročný a bez poplatkov, a pre ktorý by sa mal žalovaný „zdržať“ použitia Dohody o zrážkach zo mzdy na výkon zrážok“ aspoň v nejakom menšom rozsahu (napr. len nad sumu istiny), a preto túto žalobu zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu.

5. Vo vzťahu k nariadenému neodkladnému opatreniu, ktoré bolo v tomto konaní medzi stranami sporu nariadené uznesením Okresného súdu Prešov č. k. 13C/6/2020-16 zo dňa 02.03.2020 súd prvej inštancie uviedol, že nakoľko by účinky zrušujúceho rozhodnutia (zrušenia uvedeného neodkladného opatrenia) nastali až právoplatnosťou tohto rozsudku a uvedené neodkladné opatrenie bolo aj tak časovo obmedzené len do právoplatného skončenia konania vo veci samej (a právoplatným rozhodnutím teda skončí), súd prvej inštancie sa z dôvodov tejto zrejmej nadbytočnosti jeho zrušením v tomto konaní napokon už bližšie ani nezaoberal.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný v celom rozsahu, priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K špecifikovanej pohľadávke, ku ktorej sa vyjadroval súd prvej inštancie v bode 21. napadnutého rozsudku žalobca uviedol, že dohodu o zrážkach zo mzdy je nutné posúdiť ako neurčitý právny úkon podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka a aj na základe tohoto záveru určiť, že je neplatná. Neurčitosť dohody podľa žalobcu spočíva v tom, že z dohody nevyplýva, aká bude výška konečnej pohľadávky, ktorá by mala byť zrážkami zo mzdy uspokojená. Na základe zistenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je dostatočne určitá v časti zabezpečenej pohľadávky, nie je možné prijať iný záver, ako záver o neplatnosti celej dohody, keďže určenie pohľadávky, ktorá má byť zo mzdy zrazená, je obsahovou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Za ustálenie zabezpečenej pohľadávky tak, ako to určil súd prvej inštancie, podľa žalobcu v žiadnom prípade nemožno považovať pohľadávky, ktoré možno vzniknú v budúcnosti tak, ako je uvedené v čl. 2 bod 1 dohody. V čl. 2 bod 1 síce žalovaný uvádza, že má pohľadávku voči žalobcovi vo výške 7.634,40 eura, pričom však konštatuje, že okrem iného môže pozostávať z istiny úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy, ktoré bližšie nešpecifikuje, alebo súvisiacim so zmluvou, ktoré rovnako bližšie nešpecifikuje. V predmetnej dohode je iba uvedené, že sa jedná o úrok z omeškania a práva spojené s uvedenými nárokmi, napr. zmluvnú pokutu. Zároveň však v čl. 2 bod 4 je uvedené, že medzi veriteľom a dlžníkom bolo dohodnuté, že zrážky zo mzdy dlžníka budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým nedôjde k uhradeniu pohľadávky veriteľa v celom rozsahu. O aký rozsah sa vlastne má jednať, resp. či tento rozsah je obmedzený v čl. 2 bod 1 určenou sumou, z obsahu dohôd o zrážkach zo mzdy zrejme nie je. Žalobca namietal, že aj v tomto kontexte možno nazerať na predmetnú dohodu ako na neurčitý právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, teda úkon neplatný. Podľa žalobcu

neobstojí ani argument, že dohoda predstavuje samostatný dokument, pričom v zákone o ochrane spotrebiteľa zákonodarca pripustil možnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy, ak táto dohoda je uzatvorená vo forme osobitnej listiny. Zo znenia § 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že pre platnosť uzavretia takejto dohody so spotrebiteľom, musí byť splnená nielen požiadavka, aby dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, ale zároveň dostatočne určitá, keďže dostatočne presné určenie pohľadávky, ktorá má byť zo mzdy zrazená, je podstatnou obsahovou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Žaloba ďalej namietal, že žalovaný už v Žiadosti o vykonávanie zrážok zo mzdy/iných príjmov zo dňa 03.04.2018 konal v rozpore s uzatvorenou dohodou o zrážkach zo mzdy, keď žiadal zamestnávateľa vykonať zrážku zo mzdy vo výške 204,48 eur, teda v rozpore s čl. II bod 3 dohody. Ďalej žalobca poukázal na skutočnosť, že z uvedenej žiadosti jasne vyplýva, že bolo splatených niekoľko splátok na poskytnutý úver, ale podľa záverov súdu prvej inštancie, by mohol žalovaný vykonať zrážky v plnom rozsahu, teda v sume 7.634,40 eur. V súvislosti s uvedenými tvrdeniami poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/23/2020, zo dňa 29.04.2021 aj rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/2/2020, zo dňa 08.07.2020. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že rozsudok bol vydaný po správnom zistení skutkového stavu a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Dohoda o zrážkach zo mzdy, uzavretá stranami sporu spĺňa všetky zákonné náležitosti, je platná. S napadnutým rozsudkom sa plne stotožňuje. Dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Navrhol preto odvolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. K replike žalovaného nebolo do spisu doručené žiadne vyjadrenie.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.08.2022 a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov žalobcu v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom

strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, a to v každom štádiu civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

13. K námietke o nesprávnom právnom posúdení vecí odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Po preskúmaní napadnutého rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že táto odvolacia námietka v posudzovanej veci daná bola.

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že základný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, týkajúci sa úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2017, je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, kde žalovaný vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalobca je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Odvolací súd na tomto mieste ešte zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny, pričom aj predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. Bolo preto nevyhnutné aj Dohodu o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.05.2017, ktorá nadväzuje na uvedenú úverovú zmluvu, posúdiť ako spotrebiteľskú. Z tohto dôvodu bolo nevyhnutným na posúdenie právneho vzťahu aplikoval ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. Je pritom zrejmé, že obsah zmluvy a ani spornej Dohody o zrážkach zo mzdy si žalobca ako spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal ani možnosť podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah.

15. Odvolací súd súhlasí so súdom prvej inštancie v tom ohľade, že dohodu o zrážkach zo mzdy nemožno samú o sebe považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže ako správne uviedol súd prvej inštancie, predstavuje legitímny a zákonom dovolený právny inštitút. Pokiaľ však súd prvej inštancie dospel k záveru, že sporná dohoda o zrážkach zo mzdy je platná, s uvedeným tvrdením sa odvolací súd stotožniť nemôže.

16. Uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážkami pri výkone rozhodnutia (§ 551 ods. 1 z. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ďalej len OZ).

17. Je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, iba že táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť (§ 5a ods. 1 z. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 01.05.2014).

18. Inštitút o zrážkach zo mzdy a iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie, a to na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, ktorá musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom Dohody je súhlas dlžníka, aby platca z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, aby po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli mu zamestnávateľom vyplácané. Účinnosť Dohody nastáva okamihom, kedy je predložená dlžníkovmu platcovi mzdy, ktorý síce nie je účastníkom tejto Dohody, je však podľa zákona povinný na základe Dohody vykonávať od tej doby zrážky a vyplácať ich veriteľovi až do úplného uspokojenia pohľadávky. Musí pritom dbať, aby zrážky nepredstavovali viac, než pripúšťa zákon a pri prípadnom poklese mzdy dlžníka ich v zodpovedajúcom rozsahu znížiť (pozri rozsudok NS zo dňa 19.12.2007, sp. zn. 25Cdo/140/2006).

19. Je teda nepochybné, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je zabezpečovacím inštitútom, pri realizácii ktorého sa však nesmie opomenúť ochrana spotrebiteľa v prípade, ak táto mala zabezpečiť pohľadávku plynúcu z úveru, ktorú žalobca podpísal a uzavrel ako spotrebiteľ. Súd prvej inštancie nepostupoval

správne, keď žalobcovi ako spotrebiteľovi neposkytol prislúchajúcu ochranu, najmä za situácie, keď vyhodnotil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá v súvislosti so Zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 18.05.2017.

20. Odvolací súd osobitne zdôrazňuje, že predmetná Dohoda neobsahuje údaje, na uspokojenie akej konkrétnej pohľadávky žalovaného majú byť zrážky zo mzdy žalobcu vykonávané. Nepostačuje iba uvedenie, že Veriteľ má voči Dlžníkovi pohľadávku na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č.: XXXXXXXXXX vo výške 7.634,40 eur predstavujúcej istinu úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo Zmluvy a súvisiacim so Zmluvou, napríklad úrok z omeškania, a právami spojenými s uvedenými nárokmi, napríklad zmluvná pokuta, a to až do doby, kým nedôjde k uhradeniu Pohľadávky Veriteľa v celom rozsahu.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu táto Dohoda o zrážkach zo mzdy nebola jasne a určite koncipovaná, lebo v nej nebolo uvedené presné vymedzenie pohľadávky žalovaného, ktorá mala byť zabezpečená touto Dohodou. Je preukázané, že Dohoda o zrážkach zo mzdy bola podpísaná v rovnaký deň ako samotná úverová zmluva, a to hoci aj na samostatnej listine, no je nepochybným, že v deň uzavretia Zmluvy o úvere ešte nebolo možné konkretizovať pohľadávku, ktorú má táto Dohoda zabezpečovať.

22. Odvolací súd dodáva, že úprava spotrebiteľskej zmluvy tvorí právny základ ochrany spotrebiteľa v súkromnoprávnych vzťahoch a je základným inštitútom spotrebiteľského práva. Na ochranu spotrebiteľa boli prijaté viaceré osobitné právne normy, ako aj napríklad zákon o ochrane spotrebiteľa. Rovnako boli prijaté Smernice a Nariadenia, ktoré sa týkajú problematiky ochrany spotrebiteľa. Podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ je potrebné vykladať vo svetle zákonov nielen ustanovenia národného práva implementujúce napríklad Smernice, ale tiež národné právo ako celok, pričom vnútroštátny súd je povolaný k výkladu národného práva v čo najväčšom možnom rozsahu vo svetle textu a účelu Smerníc (ide o tzv. nepriamy účinok smerníc). Pri naplnení cieľa Smerníc predovšetkým článku 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách je nutné chrániť postavenie spotrebiteľa a nastolenie rovnováhy, ktorú tá - ktorá zmluva upravuje medzi právami a povinnosťami zmluvným strán, a to v záujme skutočnej rovnováhy. Preto pri výklade príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, týkajúcich sa spotrebiteľa a ustanoveniach zákona o ochrane spotrebiteľa, je nutné vychádzať z rozšíreného výkladu definície spotrebiteľskej zmluvy, ktorej znakom je, že sa uzatvára vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje, t. j. je potrebné kvalifikovať ako spotrebiteľskú zmluvu každú zmluvu, bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Je tak povinnosťou súdu reflektovať na obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa, obsiahnutý v príslušných smerniciach, keďže žalujúca strana sa domáhala ochrany svojich ústavných práv.

23. Odvolací súd súčasne poukazuje na neprípustnosť zabezpečenia uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy Dohodou o zrážkach zo mzdy aj z dôvodu neprijateľnosti a možnosti vymáhať dlh bez určenia jeho oprávnenej výšky a bez súdneho prieskumu podmienok zmluvy. Možno jednoznačne uviesť, že uvedená Dohoda nespĺňa podmienky náležitého perfektného právneho úkonu v zmysle Občianskeho zákonníka, čo sa týka určitosti a oprávnenosti výšky pohľadávky. Ak z jej obsahu vyplýva, že výška zabezpečenej pohľadávky je aj rovnakou výškou úverovej sumy, ktorú by si žalovaný nárokoval zo zmluvy o úvere, je možné mať preto dôvodne za to, že mohlo by dôjsť k zrážkam zo mzdy aj súm neprináležiacich žalovanej strane, vyplývajúcich z prípadných neprijateľných zmluvných podmienok (napr. aj zo zmluvnej pokuty, čo sa napokon uvádza priamo v článku 2 bod 1 Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.05.2017). Podľa názoru odvolacieho súdu navyše nie je možné platne uzavrieť Dohodu o zrážkach zo mzdy na fiktívny, resp. ešte neexistujúci prípadný dlh, keďže v čase uzavretia úverovej zmluvy a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.05.2017 žalujúca strana nemohla mať žiaden dlh, keďže prvá splátka na úverovej spotrebiteľskej zmluve bola splatnou až dňa 20.06.2017.

24. Ak odvolateľ dáva do pozornosti iné rozhodnutia, či už okresného alebo krajského súdu, tunajší súd druhej inštancie poukazuje na to, že jeho rozhodovacia činnosť v obdobných veciach je taká ako uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia v tejto veci. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 13Co/2/2020 zo dňa 08.07.2020, rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020 zo dňa 29.04.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 5CoCsp/24/2021 zo dňa 28.04.2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 19CoCsp/45/2020 zo dňa 13.05.2021, rozsudok

Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 22CoCsp/28/2021 zo dňa 30.11.2021, rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 14CoCsp/3/2021 zo dňa 14.10.2021, či rozsudok Krajského súdu v Prešove v obdobnej veci sp. zn. 13Co/2/2020 zo dňa 08.07.2020. Len na okraj odvolací súd uvádza, že pri posudzovaní platnosti, resp. neplatnosti dvojstranných zmlúv je nutné vyhodnotiť konkrétne okolnosti daného prípadu, a to aj okolnosti uzatvárania týchto zmlúv. Ak v iných prípadoch bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok pre platné uzavretie dohody, bolo nutné prípadnú takúto dohodu posúdiť ako platnú. V prejednávacom prípade však nešlo o tento prípad.

25. Odvolací súd zároveň dodáva, že nezastáva názor že by každá dohoda o zrážkach zo mzdy, ktorú uzatvorí dodávateľ so spotrebiteľom bola ustanovením, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Možno prisvedčiť žalovanému, že dohoda o zrážkach zo mzdy je inštitútom práva upraveným v Občianskom zákonníku, pričom súčasná právna úprava výslovne pripúšťa použitie dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch v zákone č. 250/2007 Z. z. za predpokladu individuálneho dojednaní dohody o zrážkach zo mzdy a po dôslednom poučení spotrebiteľa o dôsledkoch jej uzavretia s tým, že spotrebiteľ má možnosť túto odmietnuť. Ak ju neodmietne, alebo prijme takéto rozhodnutie je podľa súčasnej právnej úpravy nutné to rešpektovať. Odvolací súd však svoj záver o neplatnosti predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy založil na zistení, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je dostatočne určitá v časti zabezpečenej pohľadávky, a teda nie je možné prijať iný záver, ako záver o neplatnosti celej dohody, keďže určenie pohľadávky, ktorá má byť zrazená, je obsahovou náležitosťou dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 Občianskeho zákonníka. Za ustálenie zabezpečenej pohľadávky z tohto pohľadu v žiadnom prípade nemožno považovať pohľadávky, ktoré možno vzniknú v budúcnosti tak, ako je uvedené v čl. 2 bod 1 predmetnej dohody. V čl. 2 bod 1 predmetnej dohody síce veriteľ uvádza, že má pohľadávku vo výške 7.634,40 eura, pričom však konštatuje, že okrem iného môže pozostávať z istiny úveru spolu s príslušenstvom tvoreným úrokom za úver, ostatným príslušenstvom vyplývajúcim zo zmluvy, ktoré bližšie nešpecifikuje alebo súvisiacim so zmluvou, ktoré rovnako bližšie nešpecifikuje. Dohoda iba príkladmo uvádza, že sa jedná o úrok z omeškania a práva spojené s uvedenými nárokmi, napr. zmluvnú pokutu. Zároveň však v čl. 2 bod 4 je uvedené, že medzi veriteľom a dlžníkom bolo dohodnuté, že zrážky zo mzdy dlžníka budú vykonávané zamestnávateľom až do doby, kým nedôjde k uhradeniu pohľadávky veriteľa v celom rozsahu. O aký rozsah sa vlastne má jednať, resp. či tento rozsah je obmedzený v čl. 2 bod 1 určenou sumu 7.634,40 eura, z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy zrejme nie je. V tomto kontexte možno nazerať na predmetnú dohodu ako neurčitý právny úkon podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

26. Je nutné ešte dodať, že Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou Európskeho súdu pre ľudské práva stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamena automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. sp. zn. II.ÚS/44/03, I.ÚS/117/05, III.ÚS/191/2013). Rozsah povinností odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu (viď uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo/163/2015 zo dňa 17.04.2016).

27. S ohľadom na vyššie uvedené, odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP napadnutý rozsudok zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

28. Podľa ust. § 396 ods. 2 CSP: „Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.“

29. Podľa § 255 ods. 1 CSP: „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.“

30. Postupom podľa § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie tak, že žalobcovi priznal náhradu trov prvoinštančného konania voči žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. O trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

32. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne ((dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).